

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla Csáki Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Csáki Éva ügyvéd) által képviselt felperesnek, Dr. Sági Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sági György ügyvéd) által képviselt alperes ellen vételártartozás megfizetése és egyéb iránt indított perében, a Fejér Megyei Bíróság 2006. november 13. napján kelt P.20.912/2004/44. számú ítélete ellen, a felperes által 45. és az alperes által 46. és 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit a per fő tárgya tekintetében helyben hagyja, míg a perköltség vonatkozásában részben megváltoztatja és az alperest további 336.600 (Háromszázharminchatezer-hatszáz) forint perköltség megfizetésére kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 280.000 (Kettőszáznyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási perköltséget, míg 8 napon belül fizessen meg az állam javára - leletezés terhe mellett - 233.600 (Kettőszázharmincháromezer-hatszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében 7.000.000 forint, valamint ezen összegből 5.000.000 forint után 2000. október 1. napjától, 2.000.000 forint után pedig 2000. augusztus 10. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest vételártartozás, illetve szerződésszegéssel okozott kártérítés címén. Kérte továbbá a saját tulajdonát képező, az alperes telepén fellelhető tulajdonát képező ingóságai részére történő

kiadását. Ezen tárgyak valamelyikének hiánya esetén az ingóság forint ellenértéke megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kérelmét azzal indokolta, hogy az alperessel 2002. augusztus 2. napján kötött megállapodás 6. b/ pontja szerint az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy legkésőbb 2000. október 1. napjáig 5.000.000 forint vételárat megfizet a részére, amely alapján az alperes tulajdonába kerülnek a felperes tulajdonát képező, de a S. Kft. által használt mezőgazdasági gépek és berendezések. Állítása szerint az alperes a vételárat nem fizette ki. A 2.000.000 forint kártérítés iránti igényét e szerződés 7. pontjára alapította, melyben az alperes vállalta, hogy a szerződés aláírását követően fedezetcsere útján felszabadítja a felperes saját vagyonába tartozó, az ... Bank Rt. és a S. Kft. között létrejött hitelszerződés biztosítékát képező 15.900.000 forint óvadékot, amely nem történt meg, így a felperes ezt az összeget a későbbiekben beruházni nem tudta.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Védekezésében kifejtette, hogy a 2002. augusztus 2. napján kelt megállapodás alapján vételár fizetési kötelezettség nem terheli, egyrészt azért, mert az ott írt külön adásvételi szerződés a felek között nem jött létre, így a felperes keresete idő előtti, másrészt a S. Kft. által használt mezőgazdasági gépek és berendezések nem képezték a felperes tulajdonát, mindezekre tekintettel azt el sem adhatta. A felperes 2.000.000 forintos kárigényével kapcsolatban előadta, hogy a felperesi óvadék felszabadításáért felelősség nem terheli, ugyanis a felperesi fedezet kiváltása ténylegesen már 2000. október 6. napján, az alperes és az Bank Rt. között 80.000.000 forint értékben létrejött hitelszerződés alapján történt hitelfolyósítással egyidejűleg megtörtént, figyelemmel arra is, hogy a felperes irányítása alatt állt S. Kft. által korábban felhalmozott banki tartozás miatt 15.910.000 forint összeggel csökkentett hitelösszeg került ekkor részére átutalásra. Vitatta, hogy a felperes által kiadni kért ingóságok ténylegesen a felperes tulajdonát képeznék, e körben elévülésre is hivatkozott.

Az alperes a viszontkeresetében 4.950.000 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni a felperest. Előadása szerint a S. Kft. pénztárából kivételre került összeget a felperesnek a D. A. Rt. számlájára kellett volna befizetnie, erre azonban nem került sor. Álláspontja szerint ez az összeg az alperest illette volna meg a 2000-ben kelt adásvételi szerződés alapján.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.000.000 forintot, valamint ezen összeg után 2000. október 1. napjától 2000. december 31. napjáig évi 12%, 2001. január 1. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11% mértékű késedelmi kamatot, 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 300.000 forint perköltséget.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül adja a felperes birtokába az alábbi ingóságokat:

1./ 1 db az 1900-as évek elejéről származó neogótikus stílusú faragott íróasztalt és 1 db hozzátartozó fotelt 250.000 forint értékben,

- 2./ 1 db zöldszínű, antikolt, bársonyhuzatú ülőgarnitúrát, amely áll 1 db asztalból, 1 db kanapéból és 3 db fotelből 150.000 forint értékben,
 - 3./ 1 db virágmintás ülőgarnitúrát, amely áll 1 db hármass elosztású kanapéból, 1 db kettes elosztású kanapéból, 1 db fotelből, valamint 1 db rusztikus tölgyfa asztalból 120.000 forint értékben,
 - 4./ 1 db gardrób előszobai falikárpitot, fogassal, rézakasztóval, steppelt virágmintás szövetből 10.000 forint értékben,
 - 5./ 1 db üvegvitrintes antik, az 1930-as évekből származó minimálisan intarziás szekrényt 80.000 forint értékben.
- Az elsőfokú bíróság egyebekben a keresetet és a viszontkereset is elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a vételár hátralék vonatkozásában megállapította, hogy a felek által 2000. augusztus 2-án megkötött szerződés 6. pontja alapján az alperes megvásárolta a felperes tulajdonát képező különböző mezőgazdasági gépeket és berendezéseket 5.000.000 forint vételár ellenében azzal, hogy a vételárat legkésőbb 2000. október 1. napján egyösszegben köteles megfizetni. Az elsőfokú bíróság az alperesi ügyvezető nyilatkozata (4. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldala), a becsatolt okirati bizonyítékok és a meghallgatott tanúk vallomásai mérlegelésével - figyelembe véve a szerződés 11. pontjában foglaltakat is - arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes a perbeli állításával ellentétben nyilvánvalóan pontosan tudta, hogy mely vagyontárgyakról volt szó a megállapodásban. Mindezekre figyelemmel az alperest 5.000.000 vételár megfizetésére kötelezte a Ptk. 301. § (1) bekezdése és a Ptk. 298. § a) pontja alapján a szerződésben rögzített fizetési határidő elmulasztásának időpontjától kezdődő késedelmi kamatával együtt.

Az elsőfokú bíróság jogalap hiányában megalapozatlannak találta a felperes 2.000.000 forint összegű kár megtérítése iránt előterjesztett igényét, mivel a felperes személyes előadása szerint is a tulajdonát képező, felszabadítandó 15.900.000 forint óvadékot az A. K. C. Kft. által üzemeltetett wellness központ megépítésére fordította volna, ebből következően a beruházásból eredő bevételkiesés károsultja nem a felperes, mint magánszemély, hanem az önálló jogi személyiséggel rendelkező kft. lenne, amennyiben a közvetlen okozati összefüggés a fedezet felszabadításának meg nem történte és a beruházás késedelme között igazolást nyer.

A felperes által kiadni kért ingóságok közül az elsőfokú bíróság az ítéletének rendelkező részében felsorolt tárgyak vonatkozásában - a széles körben lefolytatott tanúbizonyítás alapján - a felperes tulajdonjogát igazoltnak találta, és a Ptk. 98. §-a alapján az alperest azok kiadására kötelezte. Az elsőfokú bíróság a kiadni kért ingóságok tekintetében előterjesztett alperesi elévülési kifogást a Ptk. 115. § (1) bekezdésében foglaltak alapján megalapozatlannak találta.

Az elsőfokú bíróság a viszontkereset elutasításának indokát abban jelölte meg, hogy az alperesi követelés, annak megalapozottsága esetén sem érvényesíthető a felperessel, mint magánszeméllyel szemben, mivel a jogviszony a D. A. Rt. és a S.-

E. Kft. közötti jogviszonyból ered, amely ügylet megkötésénél a felperes mint a kft. ügyvezetője járt el, nem pedig mint magánszemély. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes ezt az igényét a S.-E. Kft., illetve a D. A. Rt. felszámolási eljárása során érvényesíthette volna hitelezői igényként.

Az elsőfokú bíróság a kereset alapján a pertárgy értékét 11.760.000 forintban állapította meg, melyhez képest megítélése szerint a felperes 50%-ban lett pernyertes, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a kereset vonatkozásában úgy rendelkezett, hogy mindkét fél maga viseli az eljárás során felmerült költségeit. A 4.950.000 forint összegű viszontkereset elutasítására tekintettel az e körben teljes egészében pernyertes felperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján 300.000 forint, áfával növelt ügyvédi munkadíjat ítelt meg.

Az ítélet ellen mindkét peres fél fellebbezéssel élt. A felperes fellebbezésében az ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének megváltoztatásával az alperest 1.333.600 forint összegű perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Fellebbezése indokául előadta, hogy az elsőfokú eljárás során 705.600 forint illetéket lerótt, kifizetett továbbá 40.000 forint szakértői díjat, továbbá számítása szerint a pertárgy értéke alapján megállapítható ügyvédi munkadíj mértéke 588.000 forint. Álláspontja szerint a pernyertessége arányára figyelemmel őt a fenti összegek 50%-a, azaz minimálisan is 665.000 forint elsőfokú perköltség illette volna meg. Úgy nyilatkozott, hogy a fellebbezése a viszontkereset elutasítása folytán részére megítélt 300.000 forint összegre nem terjed ki.

Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására való utasítására kérte. Hivatkozása szerint az elsőfokú eljárásban meghallgatott tanúk vallomásai között felmerült ellentmondás miatt nem állapítható meg, hogy mely tárgyak képezik a felperes tulajdonát, és azok mikor, miért és hogyan kerültek a S. telepre. A kiadni kért ingóságok vonatkozásában utalt arra, hogy 1998. március 27. napját - a S. - E. Kft. felszámolásának kezdő napját - követően az alperes birtokba lépéséig két másik használója is volt a telepnek, akikért az alperes nem tartozik felelősséggel. I. számú, II. számú, III. számú és IV. számú személyek tanúkénti meghallgatását indítványozta, mivel álláspontja szerint ők tudnak egyértelműen és hitelt érdemlően nyilatkozni a felperes tulajdonát képező tárgyakról, azoknak a telepre érkezése, illetve elszállítása időpontjáról. Kifejtette, hogy az ingóságok tekintetében a kereset elutasítását elévülésre hivatkozással is kérte. Sérelmezte, hogy az 5 millió forintos adásvételi szerződés kapcsán nyilatkozó V számú tanú ismételt meghallgatására kérése ellenére nem került sor, ezért a valóság és a V. számú tanú tanúvallomása közötti ellentmondásokra a jogi képviselője nem tudta felhívni a bíróság figyelmét. Ismételten hangsúlyozta, hogy nem felel meg a valóságnak, hogy az 5 millió forintos adásvételi szerződéshez tartozó, az annak tárgyát képező eszközlistát az alperes előzetesen ismerte, mivel a felperes tulajdonában lévő gépek nem voltak. Álláspontja szerint VI. számú tanú tanúvallomásában nem állított olyat, hogy az öntöző berendezés is adásvétel tárgya volt a felek között, erre - megítélése szerint - az elsőfokú bíróság helytelenül

hivatkozott az ítéletében. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte VII. számú vállalkozó tanúkenti megidézését, azonban ítéletében ennek indokát nem adta. A viszontkeresetével kapcsolatban utalt az általa korábban csatolt, a felperest a 4.950.000 forinttal történő elszámolásra felszólító levelekre.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezését részben alaposnak, míg az alperesét az alábbiak szerint megalapozatlannak találta.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdés alapján a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást és megalapozott az érdemi döntése is. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá:

Az elsőfokú ítéletnek a keresetet elutasító rendelkezése fellebbezéssel nem támadott, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdésére is figyelemmel a fellebbezési kérelmekhez kötötten bírálta felül az elsőfokú ítélet megalapozottságát.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresettel és a viszontkeresettel kapcsolatban nem állapítható meg a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltak megsértése. A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság által kialakított állandó bírói gyakorlat értelmében a bizonyítékok felülmérlegelésére kivételesen csak akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan, iratellenes vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. A felperes és az alperes ügyvezetőjének személyes előadása, a tanúvallomások és az okirati bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes és az alperes között a Ptk. 365. § (1) bekezdése szerinti adásvételi szerződés jött létre, ezért az alperest a 2000. augusztus 2-ai megállapodás 6. pontja alapján a vételár megfizetésének kötelezettsége terheli. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az alperesnek tudomása volt az adásvételi szerződés alapján a felperes felé fennálló fizetési kötelezettségéről, hiszen ezt bizonyítja - többek között - maga az alperes törvényes képviselőjének a per 2004. szeptember 15. napján tartott tárgyalásán tett nyilatkozata, mely szerint az 5.000.000 forint azért nem került kifizetésre, mert a felperes irányítása alatt a S. Kft.-nél keletkezett, 7 millió forintot meghaladó tartozást kellett kiegyenlíteniük.

A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, mely szerint a Ptk. 115. § (1) bekezdése értelmében a tulajdonjogi igények nem évülnek el, ezért a felperes a tulajdonában álló ingóságok kiadását bármikor, akár jelen perben is jogosult kérni. A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság által kirendelt igazságügyi tárgy- és értékszakértő 29. sorszámú szakértői véleménye szerint az elsőfokú ítélet 1.) - 4.) pontjaiban felsorolt tárgyak az alperes telephelyén természetben a szakértői helyszíni szemle időpontjában megtalálhatóak voltak, azokról bizonyítékként fényképfelvételt is készült, így az alperes által hivatkozott, a korábbi birtokosok miatti felelősségvállalás kérdése e körben fel sem merülhet. A kiadni rendelt tárgyak vonatkozásában az elsőfokú bíróság

mérlegeléssel állapította meg a felperes tulajdonjogát, amelynek felülmérlegelésére a másodfokú bíróság nem talált alapot.

Az alperes a fellebbezésében sérelmezte, hogy a 2005. április 4-ei tárgyaláson meghallgatott V. számú tanú ismételt meghallgatására annak ellenére nem került sor, hogy az alperes jogi képviselőjének balesetére hivatkozással erre indítványt tett. A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy az alperesnek a Pp. 106. § (1) bekezdésében foglaltak alapján lehetősége volt az önhibáján kívül elmulasztott határnap miatt igazolási kérelmet előterjeszteni, ehhez a Pp. 107. § (2) bekezdése értelmében elő kellett volna adnia a mulasztása okát, és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás vétlenségét valószínűvé teszik. Az alperes jogi képviselője azonban igazolási kérelemmel nem élt, ennek hiányában pedig a tárgyalás megismétlésének és V. számú tanú ismételt meghallgatásának a törvényes alapja hiányzott. Mindezekon túlmenően a 13. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvből megállapítható volt, hogy a tárgyaláson és a tanúmeghallgatáson az alperes törvényes képviselője végig jelen volt, így módjában állt, hogy a tanúhoz kérdés feltevését indítványozza, a tanúvallomásra észrevételt tegyen, az abban rejlő esetleges ellentmondásokra a figyelmet felhívja, aki ezzel a lehetőséggel élt is, így a védekezéshez való joga semmilyen formában nem sérült. E körülményre figyelemmel is indokolatlan lett volna és a per elhúzódását eredményezte volna a tárgyalás megismétlése.

A per elsőfokú iratai alapján megállapítható volt, hogy az alperes a 20. sorszámú beadványában VII. számú vállalkozó tanúkenti meghallgatását indítványozta, azonban az elsőfokú bíróság e bizonyítási indítványt valóban mellőzte, és a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére a mellőzés indokát nem adta. A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint ez a mulasztás az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabálysértésnek minősül, ezért az ítélet feloldásának és az elsőfokú eljárás megismétlésének következményét nem vonja maga után. Az adásvételi szerződés tartalmát képező gépek tulajdonjogának megállapítása érdekében igen széles körben lefolytatott okirati - és tanúbizonyítást követően jutott arra az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy azok a felperes saját tulajdonát képezik, így VII. számú tanúnak a Lineár öntözőrendszerre vonatkozó tanúvallomása a per eldöntéséhez már szükségtelennek mutatkozott.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint ugyancsak alaptalan az alperes fellebbezése a viszontkereset vonatkozásában, mivel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes a követelését a felperessel, mint magánszeméllyel szemben nem jogosult érvényesíteni.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a kereset vonatkozásában a perköltségről akként rendelkezett, hogy a felek a költségeiket maguk viselik. A Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a részleges pernyertesség esetében a bíróság a perköltség felől a pernyertesség arányának, valamint az egyes felek által előlegezett költségek összegének figyelembe vételével határoz. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta figyelembe venni, hogy a kereset vonatkozásában közel fele részben

pernyertes felperes az elsőfokú eljárás során 705.000 forint kereseti illetéket lerótt, illetve 40.000 forint szakértői díjat megelőlegezett, ezért ezen összegeket az alperes a pervesztessége arányában viselni köteles. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával az alperest a felperes által előlegezett illeték és szakértői díj arányos megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a felperes fellebbezését alaptalannak találta, mivel a költségként felmerülő ügyvédi munkadíj mindkét fél oldalán azonos mértékben jelentkezett, így a Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében ezt az összeget mindkét fél saját maga köteles viselni.

Mindezen indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezéseit a per főtárgya tekintetében a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta, míg az alperest terhelő perköltség összegét a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárási költség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, és annak megfizetésére a teljes egészében pervesztes alperest kötelezte. A másodfokú bíróság a felperes perköltségeként az ügyvédi munkadíjat számolta el a Pp. 75. § (2) bekezdése szerint, amelynek a mértékét az alperesi fellebbezési pertárgyérték alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, és a 3. § (5) és (6) bekezdése alkalmazásával állapította meg. A másodfokú perköltség megállapítása során a Fővárosi Ítéltábla figyelemmel volt arra is, hogy a felperes a saját fellebbezése vonatkozásában nagyobb részt pervesztes lett.

A Fővárosi Ítéltábla az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése alapján az alperes által vitássá tett követelés összegét 10.560.000 forintban (5.000.000 Ft + 610.000 Ft + 4.950.000 Ft), míg az Itv. 46. § (1) bekezdése alkalmazásával az alperes által fizetendő fellebbezési eljárási illeték összegét 633.600 forintban állapította meg. Figyelemmel arra, hogy az alperes a fellebbezésén 400.000 forint összegű illetéket rótt le, ezért a másodfokú bíróság a rendelkező részben írtak szerint az alperest további 233.600 forint fellebbezési eljárási illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2007. március 27.

. Lizák Tibor
a tanács elnöke

. Molnár Ágnes
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó
bíró

Írásbafoglalás napja: 2007. IV. 10.